

EN SCEN FÖR KONST- HANTVERKET I 10 ÅR

AV MIA ULIN

I mars år 2000 slog konsthantverksbutiken Kaleido upp sina dörrar. De tio år som gått har varit fyllda av konstnärlig utveckling, annorlunda utställningar och utmaningar för konsthantverksskollektivet.

Egentligen var det grundarna till designbutiken Stickspåret som kom med idén. Varför inte öppna konsthantverksbutik och galleri i det gamla godsmagasinet vid Östra station i Uppsala? Fyra konsthantverkare från Öster om ån nappade, började värva medlemmar och Kaleido föddes.

– Möjligheten att ha ett galleri var avgörande, säger Annica Danielsson Almén, keramiker och en av de fyra ursprungliga medlemmarna. Vi har från början velat vara tydliga med vad vi vill visa, vi har fokus på skulptur och konsthantverk som tar sitt uttryck i materialet.

Kaleido drivs som ett kooperativ där de olika konsthantverkarna är medlemmar. I starten bestod Kaleido av cirka 15 personer, idag är man 23 som arbetar med keramik, smide, textil, smyckeskunst med mera. Medlemmarna deltar i arbetet i butiken,

utvecklingen av det gemensamma företaget och delar på alla gemensamma kostnader. Alla frågor löses på ett demokratiskt sätt med medlemsmöten och arbetsgrupper. Ingen tar ut lön, inkomsterna till var och en kommer från försäljningen av de egna alstren. När Kaleido startade värvades Annica Christina Larsson, keramiker från Österbybruk.

– Den kooperativa företagsformen fungerar bra, säger Christina. Det är klart att det är många viljor, som ensamföretagare är man van att göra som man vill. Men det har inte varit några större konflikter i gruppen, det har gått förvånansvärt smidigt. Och det är fantastiskt att få ha en så här fin butik att sälja sina grejor i!

Sju av företagarna som var med från starten är fortfarande med och sammanlagt har det varit cirka 40 medlemmar.

– Att höra till en grupp ger väldigt mycket och vi har skapat en positiv anda, säger Christina. På vår 10-årsfest bjuder vi in alla som varit medlemmar under åren.

För tio år sedan kändes området vid Östra station långt ifrån city och räknades inte till det bästa affärsläget. Visst lyckades Kaleido etablera sitt varumärke och butiken blev ganska snabbt känd, men affärerna gick inte som förväntat.

– Ett kooperativ står och faller med sina medlemmar, säger Annica. Vi var för få när vi startade, det blev för dyrt och för tungt för respektive medlem. Då bestämde vi oss för att sätta upp ett mål: ”Till hösten ska vi ha 23 medlemmar, då blir villkoren bättre.” Det var en aha-upplevelse att bestämma ”Dit ska vi nå!” Och så blev det!

Och 2007 hände något.

– Allt vände när konserthuset blev färdigt, säger Christina. Uppsala fick en framsida till, Kaleido var helt plötsligt på rätt sida om stan!

I Godsmagasinet finns även musikrestaurangen

Katalin, Broströms kafé och designbutiken Stickspåret. Samarbetet mellan verksamheterna fungerar mycket bra, man bestämmer gemensamt hur det ska se ut utanför huset och annonserar ofta tillsammans.

Kaleidos galleri har cirka tio utställningar om året. Särskilt inbjudna konstnärer varvas med de egna medlemmarna i separatutställningar och gemensamma temautställningar.

– Flera av dem som ställt ut hos oss har det gått mycket bra för, t.ex Åsa Jungelius som nu jobbar för Kosta Boda.

Kaleido blev nyligen kontaktade av en medlem i ett holländskt kooperativ från Leiden. Det resulterade i en utbytesutställning i sommar som heter *Den röda tråden*. Först ställer det holländska kooperativet ut hos Kaleido, sedan åker Kaleido till Holland.

– Ska jag nämna en speciell utställning från de tio åren, säger Annica, måste det bli ogräsutställningen vi hade under Linnéåret då vi byggde vi en moss-, gräs- och ogräsvärd i galleriet. Det andra rensar bort visade vi.

Galleriverksamheten finansieras delvis med bidrag från Statens kulturråd och Uppsala kommun.

– Vi är otroligt tacksamma för kulturbidragen, säger

Christina. Det ger mer utrymme för konstnärlig frihet och möjlighet att ha mindre kända utställare.

En av idéerna med galleriet är att vara en plattform för unga nyutbildade konsthantverkare och för nionde året i rad delar Kaleido ut ett stipendium. Stipendiaten får en utställning i galleriet och kostnaderna kring den betald.

Årets Kaleidostipendiat heter Material Girls, en grupp bestående av de tre konsthantverkarna Moa Lönn, Maria Johansson och Joanna Günther. Material Girls visar delar av sina examensarbeten från Konstfack, av juryn beskrivet som ”tre starka uttryck med klet, konstruktivism och rosa fantasier.”

Hur ser då Kaleidos kommande tio år ut?

– Det känns som att vi är i ett nytt skede, säger Annica. Med den erfarenhet och stabila plattform vi nu skaffat oss, tror jag det är dags att vi utvecklar organisationen för att bli ännu bättre, utforma produkter med ännu högre kvalitet och ta hand om våra kunder på ett ännu bättre sätt.

Kalejdoskop (eng. kaleidoscope, från grekiskans kalos 'skön', eidos 'form' och skopein 'se') Optisk leksak, patenterad 1817. Ett kalejdoskop har vinkelställda speglar, ofta monterade i ett papprör med titthål i ena änden. Framför speglarna finns glasskivor, mellan vilka ligger lösa, olikfärgade glasbitar, pärlor eller liknande. När man vrider röret framkallas symmetriska, stjärnformade figurer med ständigt nya mönster. (Källa: ne.se) 🍁

